

Dalabussar går snart på avloppsvatten

Avloppsvatten och komposterbara sopor blir bränsle

FALUN

Nu går det utmärkt att köra bil på biogas, som tillverkats av avloppsvatten. Detta förutsatt att du har tankat i Gävle.

– I Dalarna finns tyvärr inget tankställe för biogas ännu, säger Jan Malm på Gävle Dala Energikontor. I Gävle fixade de macken först och numer producerar de sin egen miljövänliga gas av restavfall, som exempelvis avloppsvatten. Men intresset är stort i Dalarna.

Genom att röta organiskt avfall så att det blir metanogas kan detta användas som bränsle i bilar och bussar. I Dalarna finns ett stort intresse för sådan biogas. I Säterbygden har flera bönder sett en potential i detta och kan själva stå för mycket av råvaran. Många av dem har stora flytgödseltankar där metan läcker ut och utgör en mycket kraftfull växthusgas, där den istället skulle kunna användas till bränsle.

– Från Siljans Chark går varje dag en stor lastbil med släp fullastad med slakteriavfall till en anläggning i Linköping där man utviner biogas, säger Jan Malm på Gävle Dala Energikontor i Falun. Nu vill man i Rättvik utveckla en biogasanläggning som på platsen tar vara på slaktavfallet som en råvara till biogasen, att användas till fordonsbränsle. Här planerar man också att röta hushållens kompostsopor, som idag körs till Fågelmåra för kompostering. Gagnefs kommun och alla Dalarnas kommuner norr därom deltar i planerna. Utöver detta så kommer innehållet i hushållens avlopp att bli biogas i samma anläggning. Nobina, som kör Dalatrafiks bussar, vill gärna konvertera dem till biogasdrift, något man redan har gjort på flera håll i landet.

Mats Dahlström är centerpolitiker i Falun.

– Jag har en motion inne nu för beredning inför Dalarnas nya Återvinnings- och avfallsplan. Allt organiskt avfall är en resurs. Sådant som komposteras idag på exempelvis Fågelmåra bör istället rotas.

Istället för att mikroorganismer äter upp och förbränner kolväten i form av cellulosa eller stärkelse i det vi kallar förmultning då vatten och koldioxid avges som vid all annan förbränning, så är det bättre att denna förbränning sker där vi människor har nytta av den. Alternativet är att vi fortsätter använda fossila bränslen som olja, kol och naturgas och effekten blir växthuseffekten på jorden.

– I Västerås har man ett system som kan tjäna som

Göran Jonsson, som är lantbrukare i Stora Skedvi diskuterar produktion av biogas med Henrik Axelsson.

FOTO: MARIA WALRAVEN

ett mycket bra föredöme, säger Mats Dahlström. Alla stadsbussar och sopbilar har ju normalt samma uppställningsplats på natten. Där har man gjort så att de tankas under natten vid biogasanläggningen som producerar biogas av det avfall och vallgrödor som bönderna levererar till platsen. Vallgrödor ger ett förhållandevis stort gasutbyte, där ett ton vall ger cirka 95 kubikmeter metan.

Tystare och renare bussar
Henrik Axelsson på LRF visar på intresset för den angelägnaste frågan.

– Bussar som byggs om med bensinmotorer för gasdrift behöver vare sig partikelfilter eller katalysator; de avger bara vattenånga och koldioxid. De är tystare och luften blir bättre i städerna.

Biogasen bör tankas av förbrukaren i anslutning till produktionen, varför jätteanläggningar knappast har en fördel framför mer småskalig produktion.

– Biogas har nästan lika stort energiinnehåll som diesel och därmed nästan lika låg förbrukning. Jag funderar

själv på att köpa mig en gasbil, säger Henrik Axelsson. Det finns över 100 tankställen i södra Sverige, men de kommer snart att öka i hela landet.

LARS RINDESKÄR
lars@annonsbladet.com

FAKTA

Biogas

Biogas ska inte förväxlas med naturgas. Den senare kallas också fossilgas, eftersom den bildats för länge sedan på samma sätt som de andra fossila bränslena, kol och olja: Av förmultnade växter och djur. Biogas kan framställas av organiska restprodukter och avfall. Jordbruket kan vara en

bra leverantör, med exempelvis rötslam. Man kan också odla vallväxter som via syntesen skapar mycket kolväten. De kan jäsas till biogas. Tyskland och Storbritannien har kommit långt på området där båda länderna producerar ungefär 60 gånger mer biogas än Sverige.

Snart kommer nog stadsbussarna i Dalarna att köras på ditt organiska avfall, som idag komposteras eller spolats ut i avloppet.

FOTO: LARS RINDESKÄR